

16 . Hârșova | Județ: Constanța | Punct: Cetate, str. Cetății - str. Carsium | Anul: 2015

Anul: 2015

Cod RAN: 60810.01

Perioade: Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Epoca romană târzie, Epoca migrațiilor

Tipuri sit: amenajare/construcție

Categorii sit: Apărare (construcții defensive)

Autori: Vitalie Bodolică, Daniela Mihai, Constantin Nicolae, Cristina Talmațchi

Instituții: Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Institutul Național al Patrimoniului, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța

Raport

Campania 2015 s-a limitat, din cauza fondurilor modeste, numai la continuarea cercetării porții de nord a fortificației romano- bizantine (sec. IV-V) și a constat, în limita fondurilor alocate, în demontarea martorului dintre S II și S 1 (dezvelirea frontului estic al turnului T 1, respectiv asigurarea vizibilității obiectivului de pe partea răsăriteană), extinderea secțiunii S 5 și demontarea martorilor dintre S 5 și S 4-S 6 (dezvelirea frontului estic al turnului T 2).

La T 1 s-a constatat că alături de restul zidului de est s-au aflat depuneri masive de deșeuri menajere contemporane, cel mai probabil urmare a intervenției mecanice în acest sector în toamna anului 1987, atunci când s-a încercat nivelarea suprafeței pentru a face loc unui depozit de deșeuri metalice. La nivelul de demolare al turnului rămas neafectat au putut fi recuperate fragmente de vase din ceramică, cărămizi și două ponduri (unul din bronz cu simboluri, celălalt din plumb). Cercetarea a scos în evidență caracteristicile constructive de la nivelul de bază al turnului, respectiv asize de zidărie de grosime diferită pentru a obține nivelul orizontal adecvat necesar ridicării turnului. Paramentul de jos, singurul care se păstrează, este ridicat din piatră de calcar de dimensiuni diferite (între 31 cm și 153 cm).

La T 2 s-a continuat secțiunea S 5 până la limita șanțului executat de Gh. Cantacuzino în anul 1988 (umplut cu resturi menajere de locatarii din zonă) și s-au demontat martorii de pe părțile laterale. Cercetarea a avut ca obiectiv să surprindă caracteristicile constructive ale turnului T 2 la nivelul de deasupra stâncii. În partea interioară a porții s-a evidențiat un nivel de piatră de dimensiuni diferite (medie și mică) lustruită datorită traficului pietonal. Acest nivel acoperă plinta turnului și pavaul original din fața porții. În dreptul turnului T 1 acesta a fost îndepărtat în momentul în care a fost ridicat zidul ce a avut misiunea să obtureze intrarea pe poartă.

Din săpătură au fost recuperate fragmente ceramice, materiale de construcție, câteva fragmente din vase de sticlă, două monede. Majoritatea covârșitoare a materialelor provin din perioada romană și romano-bizantină. Câteva fragmente de vase sunt caracteristice evului mediu.

Un loc important în descoperirile făcute îl ocupă materialele de construcție. La prima vedere, din punct de vedere al prelucrării, se poate constata că piatra de construcție folosită prezintă urme de daltă (moloanele de dimensiuni medii) și de fierăstrău (la intrarea pe poartă paramentul este întărit cu două blocuri tăiate cu dimensiuni de 108 și 153 cm). Numărul fragmentelor de cărămidă este mare, ceea ce sugerează existența unor asize regulate. Cea mai mare parte însă se prezintă sub formă fragmentară. Cu toate acestea, se pot obține dimensiunile inițiale ale materialelor (31 X 32 X 4-6 cm). Suprafețele acestora sunt marcate de simboluri diferite (executate cu degetele în pasta moale), majoritatea în forma literei „X” cu liniile drepte sau ondulate (2-4 amprente), ori cu semicercuri în partea de jos sau sus a pieselor.

Fragmentele de vase din ceramică reprezintă majoritatea descoperirilor. După cum indică stratigrafia, acestea cad în nivelul de abandon al porții și sunt în poziție secundară (între pavaș și nivelul de

demantelare). Amforele ocupă un loc important (majoritatea o formează mănșile -433 fragmente, dar sunt prezente și guri, funduri sau corpuri de vase. Din ceramica de uz comun se remarcă fragmentele de oale, căni, castroane, boluri (s-au păstrat în majoritate fragmente de buze sau funduri). Vasele din sticlă și opaițele sunt reprezentate prin câteva fragmente mici. Puține sunt și greutatețile din ceramică și piatră descoperite.

Între piesele din metal se remarcă o bombardă din fontă în greutate de 3 kg și două greutateți. Una din plumb, formă rotundă-plată (7,6 X 1,8 cm) cu marcajul șters; cealaltă din bronz, formă rotundă- plată (5,2 X 1 cm) cu simboluri pe suprafață (o cruce cu capetele lățite sub care sunt ștanțate literele „Γ S” înscrise în două cercuri concentrice, între care s-a executat un ornament din linii mici unite, în unghi, între ele.

Continuarea cercetării porții de nord a fortificației romano- bizantine poate aduce elemente noi privind viața economică, politică și militară la Dunărea de Jos. În același timp, monumentul poate deveni un important punct de atracție turistică în Hârșova, așezare dunăreană lipsită de resurse pentru dezvoltare.

Informații suplimentare online

[Raportul 5487 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
